

NIDAL SALEH se narodil 15. července 1936 v palestinském Nábulusu, kde absolvoval základní školu a gymnázium. Po maturitě roce 1954 už jako jordánský občan nastoupil na dvouletou pedagogickou školu v Ammánu. Když ji absolvoval, odešel pracovat do Kuvajtu jako učitel. Za ostrou kritiku šejkovského totalitního režimu ho po třech letech vyhostili, a tak odešel studovat do Evropy. Několik měsíců prožil ve Vídni a koncem roku 1959 byl přijat na studium v Československu. Napřed studoval češtinu v Mariánských Lázních a po skončení jazykového kurzu ho vzali na Farmaceutickou fakultu UK v Bratislavě. V roce 1965 absolvoval studium a promoval s titulem magistr farmacie. Hned nato odešel se svojí manželkou a malým dítětem do Nábulusu, kde si otevřel lékárnu. V roce 1967 obsadila jeho město a celý zbytek Palestiny izraelská vojska. Jeho manželka se dvěma dětmi byla v té době v Československu na návštěvě u rodičů. Po několika měsících okupace odcestoval do Československa pro svojí rodinu. Izraelské úřady jim však odmítly povolit vstup do Palestiny. I s rodinou se vrátil zpět do Československa. Svůj pobyt využil k dalšímu vzdělávání: nastoupil na roční studijní pobyt v Ústavu vzdělávání lékařů a farmaceutů v Bratislavě, kde v roce 1971 absolvoval teoretické i praktické studium biochemických a mikrobiologických laboratorních metod. V téže roce odešel do Libye, kde byl rok vedoucím ve státní lékárně v Misurate. Od roku 1972 do roku 1976 pracoval v Ústavu endokrinologie SAV v Bratislavě jako aspirant farmaceutické fakulty. Roku 1976 úspěšně obhájil svojí disertační práci a získal titul CSc. a RNDr. Od roku 1976 do roku 1989 žil ve Spojených arabských emirátech. Na začátku působil jako generální ředitel firmy Gulf Pharmaceutical v Dubaji, později jako ředitel a spolunajítel další farmaceutické firmy Sermar Export Import. Zároveň obchodně zastupoval některé československé firmy, například Chiranu. V roce 1989 se s rodinou vrátil na Slovensko, kde v roce 1993 získal slovenské občanství. Po pádu komunismu se stal soukromým podnikatelem. Podnikal až do roku 1996, kdy se musel začít věnovat svojí nemocné manželce. Od její smrti v říjnu 1997 se věnuje psaní knih. Dodnes vydal šest titulů – tři v arabském a tři v českém jazyce. Když připravoval svou poslední knihu „Svědectví o morálním úpadku“ (právě v prodeji), navštívili ho v dubnu 2005 v Dunajské Lužné dva redaktori Prefer Statement a udělali s ním následující rozhovor:

Pane Salehu, můžete nám představit svou novou knihu?

Je to kniha o pokrytcích a morálních odpadlících, kteří jménem Boha zašitili svoje mocenské zájmy. Jde v ní podstatě o to, jak bylo a stále je zneužíváno svaté písmo. Jde o Starý zákon, ale mluvím také o Koránu. Svatá písma obecně byla zneužívána ve prospěch moci, jako návod k vraždění, k etnickým čistkám a tak dál a tak dál.

Všimli jsme si, že někdy používáte výraz sionismus a někdy organizované židovstvo. Je v tom rozdíl?

Výraz „organizované židovstvo“ jsem převzal z knih židovského profesora a historika Lilienthala. On sice napsal knihu „Sionismus“, ale podle něj má pojem „organizované židovstvo“ širší význam. Dnes totiž kromě sionistů existují i židovské teologické skupiny, které zneužívají své postavení ve prospěch státu Izrael a jejich cílem je ovládnutí USA a světa. Podstata celé jejich ideologie stojí na Starém zákoně a samozřejmě na Talmudu. Čili moje nová kniha je o tom, jak zneužívají Svaté písmo k vraždám, etnickým čistkám a mocenským záměrům.

Myslíte, že je v dnešní době mezi slovenskými i českými čtenáři dostatečný počet lidí, které může tato tematika zaujmout, nebo si myslíte, že se většina obyvatel domnívá, že se jich tento problém netýká, Palestina je daleko a jde to mimo ně?

Prodej mých knih dokazuje, že lidé mají zájem. Už jsme vydávali osm dotisků mé první knihy „Proč se vraždí v Izraeli?“. Když jsem byl na přednáškách v Košicích, tady v Bratislavě

i jinde, tak jsem viděl zájem. Ale takový zájem, že ti lidé sami zjistili, že jde o něco nového, co nevěděli. A najednou ten zájem začali mít. Někteří možná zájem nemají, ale přijdou, aby si poslechli, co chci říct a najednou vidí úplně nové věci. V jejich hlavách byla roky pěstována nějaká koncepce, a najednou zjišťují, že stála na hliněných nohou, které se rozpadly.

Takovou koncepcí je například to, že židé jsou národ pocházející ze starých, biblických Izraelitů. A pak přijde někdo, kdo dá opačné důkazy. Dnes je ve vědeckých kruzích jasné, že to je humbuk, že židovský národ neexistuje. Existuje souhrn určitých etnických skupin, které mají židovství nebo judaismus jako víru, jako náboženství. Judaismus – anebo židovstvo – vychází z učení Talmudu. A nositeli této ideologie jsou lidé různého původu. Ale většina je chazarského původu. To je dnes už dokázané a nemusíte ani chodit daleko. Stačí otevřít židovskou encyklopedii a zjistíte, že většina východoevropských židů je chazarského původu. V první i druhé knize jsem psal o tom, že existovalo velké Chazarské království, jehož král konvertoval i s celým královstvím na židovství. Potom vzniklo Rusko, které si Chazarsko podmanilo a Chazaři se rozpustili v Rusku a východní Evropě. Původní východoevropeští židé dnes tvoří pravděpodobně 90% všech židů na světě.

V Čechách, na Moravě i na Slovensku ještě existuje početná skupina lidí, kteří mají opravdové národní cítění a uvědomují si, že nepřítel nás všech je tentýž a Palestina je jen první základna k dosažení cíle. Proto čtou moje knihy a chodí na moje přednášky s pocitem solidarity, s pocitem, že stojíme v jedné frontě proti společnému nepříteli.

Jak na vás reagují lidé, kteří přijdou na Vaši přednášku a o těchto věcech nic neví? Jsou překvapeni? Zděšeni?

Jsou překvapeni a chtějí víc důkazů. Jestli jsou dokumenty a podobně. Sionistická koncepce například mluví o tom, že izraelský národ pochází z biblických Izraelitů z Palestiny. A dneska zjistíme, že nejméně 90% židů nemá s Palestinou žádný etnický ani antropologický vztah.

Další koncepce je teologická. Ta se týká těch, kteří nejsou sionisty v pravém slova smyslu. Tato koncepce říká, že Izrael byl podle Bible Bohem vyvolený a Bůh mu věnoval Palestinu. A dnešní židé jsou obrozený Izrael – to je nová teologická koncepce, která není čistě sionistická. Bůh si je vyvolil a dal jim za úkol připravit v Palestině podmínky pro návrat Mesiáše. To je úkol židů. A dost křesťanů, a hlavně protestantských v Americe, této koncepci věří a židy v ní podporují. Kvůli tomu dostali název sionističtí křesťané.

Tato koncepce opět stojí na původu Izraelitů podle Bible. Historici dokázali, že žádný biblický Izrael vůbec neexistoval. Žádné království Šalamouna ani Davida v Palestině neexistovalo. To je fantazie! Bible nebo biblisti, kteří Bibli napsali, využili fantazii, aby nám zanechali teologický odkaz. Novými historiky je už dokázané, že Hebrejci neexistovali. Neexistovala ani hebrejšтина. Hebrejšтина je výmysl. Hebrejšтина je kanaánština a ta hebrejšтина, o které se dnes říká, že je v ní napsaná Bible, je biblická kanaánština. To jsou pojmy, na kterých si někdo dal záležet, a věnoval roky a roky a obrovské peníze i mediální mašinérii ve prospěch ovlivnění mínění lidí, až tomu uvěřili.

Teď přišli noví historici a jak říká americký historik Thomas Tomson ve své poslední práci: Dnes už historici nemluví o tom, zda bibličtí Izraeliti existovali, zda je prvních pět knih Starého zákona historie, zda Šalamoun, David a tak dále a jejich království existovali. Toto už je pasé. Tato kapitola je už uzavřená. Už je potvrzeno, že to všechno je fantazie, ne historie. O tom už historici nediskutují. Diskutují na jiné úrovni – jestli je druhá kniha králů historická nebo ne. Protože ve druhé knize králů se píše o některých historických osobách. Ale diskuse na té první úrovni už skončila. Žádný normální historik dnes nediskutuje o exodu Izraelitů z Egypta, o Mojžíšovi, o příchodu Izraelitů z Egypta do Palestiny... Toto už je pasé, to je teologická fantazie, ne historie.

A ti lidé to poslouchají a ptají se: Co to je? Já sbírám fakta z nových historických knih a dokumentů, to jsem si nevymyslel. Ale lidé tady mají k podobným knihám malý přístup. Já

jsem ty knihy a dokumenty studoval a dávám to do svých knih, aby o tom lidé věděli. Těmito věcmi se zabývá obrovská skupina nových historiků.

Vy jste jako malý zažil vznik státu Izrael. Jak vzpomínáte na tehdejší události?

Podívejte, to je tak. Já jsem se narodil v roce 1936. Když jsem už uměl mluvit a chodit a tak dál, začínal jsem si všimnout maringotek, ve kterých bydleli takoví cizí lidé. Bylo to asi jako když tady vidíte černocho, tak víte, že není odtud, že odněkud přišel. My jsme byli pod britským mandátem, můj otec byl ředitel školy a když jsme chodili z Nábulusu za babičkou do Ramlehu, tak jsem se jí ptal: „Co to je za maringotky? Co to je za lidi? Odkud jsou?“ A ona mi odpověděla, že to jsou židé. Že je teď v Evropě válka, že tam mají problémy a Britové je dočasně pustili sem. My jsme pohostinný národ a oni jsou v tísní, tak abychom je tu nechali pár roků, než se to v Evropě uklidní a oni se zase vrátí.

Jenže během doby se začaly maringotky měnit ve vesnice, vesnice na větší vesnice, na městečka a ti chudáci, kteří přišli, už měli zbraně. Pamatuji, že chodili v khaki oblecích jako vojáci a Palestinci už začali cítit, že se děje něco nekalého. Pamatuji si na demonstrace v ulicích za to, že je Palestina naše a tak dál. No a Britové řekli, že celý problém předají OSN. My jsme tomu ani nevěřili. Představte si, vy někde žijete a přijde někdo cizí, bere vám bydlení a vlast a vyhazuje vás... My jsme si mysleli, že to je nějaká povídačka. Ale stalo se.

Najednou jsme se dozvěděli, že nějací cizí lidé v OSN zasedli a rozdělili naši vlast na dvě části – jednu pro židy a jednu pro Palestince. To jsme samozřejmě nechtěli a odmítali, ale židé byli najednou ozbrojeni. Židé začali dostávat zbraně z Evropy, hlavně z Československa. My jsme zbraně neměli. Odkud? Angličané, když u někoho objevili pušku nebo pistoli, tak ho pověsili nebo zavřeli. No zkrátka ty židovské bandy Haganah a Štern začaly vraždit i celé vesnice jako Dejr Jasín, lidé byli vyháněni z domů a v květnu 1948 vznikl stát Izrael.

800 000 Palestinců bylo vyhnáno z domova. Dodnes jsou jich skoro 3 miliony. Žijí v maringotkách, v chatrčích, v táborech v takových opravdu bídých podmínkách. V samotné Palestině, v Jordánsku, v Sýrii v Libanonu a dalších zemích žijí uprchlíci a návrat jim není povolen.

Jak jsem napsal ve své knize „Svědectví o morálním úpadku“, kolem roku 1820 byly v Palestině jen dvě židovské rodiny. V Balfourově deklaraci z roku 1917 britská vláda vyhlásila, že podporuje úsilí židů o vytvoření národní domoviny v Palestině a udělala všechno pro realizaci tohoto záměru. Velká Británie si přisvojila právo rozdávat naše území, jako by bylo její.

Židé se ale do Palestiny napřed nehrnuli. Roku 1922, kdy Společnost národů svěřila Velké Británii mandát nad územím Palestiny, žilo v Palestině 700 000 obyvatel, z toho víc než 93 procent Arabů. Židů bylo podle sčítání lidu 83 790. Byli to židé, kteří přijeli do Jeruzaléma na pouť, hlavně z arabských zemí, a potom tam zůstali. Například v roce 1919 se do Palestiny nastěhovalo pouhých 1 086 židů. Roku 1926 jen 3 034 židů, roku 1928 jen 2 175 židů. Jenže během druhé světové války se příliv židů do Palestiny zvýšil, takže roku 1944 bylo podle sčítání lidu v Palestině 1 196 824 Arabů a 528 702 židů.

Já jsem se probral a cítil obrovskou zlost z pocitu nepráva, že cizí lidé rozhodnou o vás bez vás. To je nejhorší pocit, jaký člověk může mít. Ten pocit, že se díváte na svůj dům, na svou zahradu, na svůj pozemek, a tam jsou úplně cizí lidé. Já jsem v roce 1967, když Izrael obsadil Západní břeh, šel do babiččina domu. Ještě tam jsou původní obrazy a visí tam záclony, co babička věšela. Zaklepal jsem a řekl, že se tam chci podívat, že tam žila babička. Teď tam bydleli židé z Iráku a řekli: „Za to my nemůžeme. My jsme v Iráku přišli o dům.“ Zkrátka ten pocit, když člověk přijde a najde ve svém domě bydlet cizí lidi, kteří hospodaří na jeho pozemku a ani nemáte nárok se tam jít podívat, to si nikdo neumí představit.

Jak se cítíte po těch letech, kdy jste donucen žít v cizí zemi a domů se můžete vrátit jenom jako host a ještě s tím, že vás tam Izrael možná ani nepustí?

Chcete pravdu? Je to jako vnitřní oheň, který nikdy nezhasíná a nikdy nezhasne. Teprve až umřu. Protože to vidím dennodenně, to neskončilo! Izrael mě vyhnal, já teď žiji tady a nemůžu jít ani do svého domu. Já jsem šel na návštěvu do svého bytu, tam ještě visí moje šaty! Jsou tam moje boty, moje voňavka, oblečení dětí ve skříní... Po izraelské okupaci udělaly izraelské úřady součet Palestinců. Moje rodina byla v Československu, tak mi řekli: „Přivez svojí rodinu.“ Tak jsem pro ně dojel, vrátil se zpátky a už mě tam nepustili.

Když umřel Arafat, viděl jsem diskusi, ve které byl nějaký odborník na Blízký východ, který říkal, že kdyby se Palestinci hned od začátku podřídili těm, co vyhlásili židovský stát, bylo by to pro ně méně bolestnější a neztratili by tolik území, kolik ztratili. Co si o tom myslíte?

Kdyby, kdyby, to je otázka. Víte, to je jako když vás někdo zbije a přijde o oko. Kdybyste tenkrát udělal to a to, možná byste o něj nepřišel... Prostě nikdo v této době nebyl schopný a nebylo ani možné, ani dnes není možné říct, co by bylo. Lidé, kteří dnes sedí a píšou nebo diskutují o míru, mají před sebou novou realitu vyplývající z toho, že je Izrael silný, ozbrojený stát. Ale nejde o to, že by měl právo.

To není tak, že na začátku někdo přijde, vykopne vás z bytu a z domu a řekne: „Hele, tak žij v boudě, co mám pro psa.“ A kdybyste to tenkrát přijal, tak jste aspoň v té boudě. To jsou taková kdyby. U domova, vlasti a národa tohle neplatí. Máte nárok na svůj dům, máte nárok na svou vlast? Máte nárok! Tak je máte bránit pořád a vždy! A když jsi to neubráníš tenkrát, tak bráníš aspoň ten kousek, co zůstal.

Otevřeně vám řeknu, že dnes na světě neexistuje žádný Palestinec, který podepíše mírovou smlouvu a nebude mít v srdci oheň. A každý bude učit své dítě, vnuka i pravnuka, že se nám ta zem jednou musí vrátit. Svou vlast nikdo neopustí!

Dnes existuje taková realita, že Amerika je velmi silná, židé jsou velmi silní, Izrael je velmi silný. A s touto realitou my počítáme. Ale to neznamená, že je to právo. To není právo. To je jen právo síly.

Jak hodnotíte organizaci OSN, která vydává vůči Izraeli jednu rezoluci za druhou, ten je ignoruje, nebo vydává rezoluce proti ozbrojeným útokům ze strany Spojených států, které je také ignorují? Čili OSN působí jako bezzubá a zbytečná organizace.

Jednou jeden americký spisovatel napsal: „If you want justice go to whore house, but if you want to be fucked go to court house.“ (Volně přeloženo jako „jestli chcete spravedlnost, běžte do bordelu, ale jestli chcete, aby s vámi vyjebali, běžte k soudu“; pozn. redakce). Celá OSN je humbuk. To je soud, kde se nedočkáte spravedlnosti, protože váš soudce je ten, koho vy žalujete.

Myslím, že to byl Vidal, kdo napsal, jak v roce 1948 potřebovala Amerika hlasy a kupovala je od malých států tak, že chodili za delegáty těchto států s taškou plnou dolarů... Už tehdy kupovali hlasy a to platí i dneska. Když Izrael v roce 1968 okupoval zbytek Palestiny, Rada bezpečnosti OSN vydala rezoluci, protože existuje zákaz obsadit cizí území cizími vojsky a oni nemohli Izraeli říct, že je v právu. Já mám film, já vám to ukážu – když tato rezoluce vyšla, tak izraelský zástupce v OSN před televizními kamerami a před celým světem řekl: „Tady máte tu vaši rezoluci!“ a pak ji roztrhal a hodil do koše. Oni ignorovali 126 rezolucí Rady bezpečnosti...

Amerika se v téhle době za Izrael ještě tak moc neangažovala, protože se izraelská elita v Americe ještě bála, že Izrael nevydrží a nechtěla ztratit pozice. Ale když Izrael v roce 67 vyhrál válku, tak se najednou cítili silní a začali ho otevřeně podporovat. A právě v této době vytáhli holocaust! Protože do té doby byl holocaust jen vzpomínka. Ale když viděli, že je

Izrael silný, bylo potřeba ho něčím podporovat. Tak vytáhli holocaust a Amerika je začala podporovat. Stačí říct jen malou kritiku a Amerika už dává veto – to je OSN.

V čem vidíte příčinu, že všechny zásadní funkce a pozice ve Spojených státech ovládají sionisti? Jak k tomu mohlo dojít?

Podívejte se, židovská elita v Americe zneužila holocaust a vytáhla z Evropy miliardy a miliardy dolarů. A to nejenom od států, které byly zapojeny do války, jako Německo. Například se objevili, jak píše Finkelstein, dědici židů, kteří měli konta ve Švýcarsku, a ti se ke svým penězům nemohli dostat, protože Wiesenthal a tyto organizace řekli: „Ne, my jsme ti dědici.“ Oni dostali ty peníze. Tak co s těmi penězi dělali? Kupovali banky, kupovali noviny a peníze dělají peníze, takže si koupili všechno, i politiky. Dnes se málokterý kongresman dostane do kongresu bez jejich finanční podpory. A kdo za vás zaplatí peníze, pro toho budete pracovat. To je známá věc. Sponzor vás nesponzoruje jen proto, že se dostanete do kongresu nebo parlamentu. To je sponzor vaší politiky na pět let dopředu. To znamená, že budete pracovat podle jeho přání a podle jeho zájmů.

Židi v Americe tvoří maximálně dvě a půl procenta obyvatel. A teď si to vezměte: ministr obrany žid, ministryně zahraničí židovka... ve vládě Clintona bylo pět ministrů židů. Šéf FBI, CIA, rada obrany státu – devět členů z dvanácti židé. Ani ve vládě Bushe to není jinak. To není normální.

Budme otevření a podívejme se pravdě do očí. Židé všude dělali totéž a ať byli kdekoliv, snažili se společnost, ve které žili, ovládnout. Dělali to v Německu, dělali to v Rusku a nyní v USA. V Sovětském svazu tvořili židé jen 1,7 procenta obyvatel a v komitétu komunistické strany na konci Leninova období tvořili 42,9 procent členů.

Jaký je váš názor na revizionistické historiky, nebo konkrétně na revizionismus holocaustu?

O tom nebudeme mluvit, ale řekneme si tohle. Já jsem vždycky říkal a neříkám to ze strachu: já nejsem historik holocaustu. Když se stal holocaust, nežil jsem tady, žil jsem v Palestině a nejsem historik evropských dějin. Bylo mi řečeno, slyším a čtu, že byl holocaust, ukázali mi fotky, řekli tolik a tolik zemřelo a já to беру. Nemůžu říkat, že to není pravda, protože k tomu nemám dokumenty. Na tomhle jsem nepracoval, to není můj obor.

Ale jednu věc vím: že ten holocaust je zneužíván židovskými elitami a sionisty ve prospěch Izraele a ve prospěch jejich moci. To dokládají dokumenty od samotných židů. O tom psal třeba Finkelstein ve své knize Holocaustový průmysl. Jakmile udělá Izrael cokoli špatného a ozve se kritika, okamžitě se ozvěnou vrátí holocaust. Holocaust se stal ozvěnou přikrývající a podporující zločiny Izraele. Toto vím, to je pravda. Ale o samotném holocaustu nemůžu mluvit, protože to opravdu není můj obor.

K tomu se vztahuje i téma svobody slova v Evropě, kde lidé zpochybňující holocaust na základě určitých vědeckých studií nejen že nemůžou tyto názory předložit, ale jsou za ně perzekuováni, zavíraní do vězení, jsou na ně páhány atentáty atd. To všechno tady bylo. Přitom západní společnost sama sebe označuje za nejdemokratičtější na celém světě.

Salmán Rošdi napsal knihu Satanské verše. Pak přišel v Iránu Chomejní, který tu knihu v životě nečetl a odsoudil ho k smrti. A teď celý svět začal útočit na fundamentalistický islám, který omezuje svobodu slova a tak dál. A není to snad totéž na druhé straně? Chomejní a fundamentalisti říkají, že Korán je svatá kniha, nediskutovatelná a nedotknutelná. Jakmile budete mít jiný názor, budete odsouzeni na smrt nebo v jiných státech zavřeni.

Já jsem proti tomu, aby byl kdokoliv odsuzován za svůj názor, ať už je jakýkoliv. Pokud věříme ve svobodu slova, musí být právo na názor i protinázor. Ale v poslední době je

v západním světě omezování svobody slova stále silnější. A můžou za to ti samí lidé, kteří kritizují muslimský svět, že tam není demokracie a svoboda slova. To právě píšu i ve svojí knize: je to pokrytectví a morálku bereme tak, jak nám vyhovuje. Podle mě je to na stejné úrovni. Když dovolíš, aby Chomejní a jemu podobní odsoudili Salmána Rošdiho, děláš totéž. Když to kritizuješ, tak máš dát šanci i druhým, aby řekli svůj svobodný názor.

Vy jste velmi kritický ke Starému zákonu. Nedávno jsem sledoval pořad, ve kterém tvrdili, že původ Starého zákona od Boha dokazuje, že v něm jsou zakódované různé události, co se stanou nebo staly.

Já nekritizuji Starý zákon. Já kritizuji jeho četbu s talmudskou interpretací. A vůbec, všechny takzvané svaté knihy – Bible, Korán – se nemají číst doslovně a jako historická kniha, která mluví o historických dějích a lidech, kteří byli z masa a kostí. To se musí číst jako teologická literatura, jinak dojdeme k velmi špatným závěrům. Je dokázané, že Starý zákon psali lidé po stovky let. To je teologická kniha, která využila fantazii, legendy a povídky, aby nám ukázala určitý odkaz a myšlenku. Stejně je to s Koránem. Fanatici – ať křesťanští, židovští nebo muslimští – se na to dívají tak, že to je napsané přesně a doslovně. Kdybychom to četli takto, pak je Starý zákon nejhnusnější kniha na světě, kniha, která nabádá k vraždění a zlikvidování určitých národů. A proto se nemá takto číst. Jak řekl Tomson: taková četba škodí historii a škodí Bibli.

Zjistil jsem, že fanaticismus není jen o obyčejných lidech. Asi před osmi nebo deseti lety tu byl kongres biochemiků z celého světa. Na něm byl profesor z Indie, který měl sedm doktorátů, inteligentní člověk, a on uctíval krávu. S ním se o tom nedalo diskutovat, pro něj je kráva bůh. Ale to je každého osobní věc, do které se nikomu nepletu. Může věřit třeba v satana, to je jeho věc. Ale ať mi nikdo svoje přesvědčení nevnucuje a neříká, že já jsem dobrý, ty jsi špatný a tak dál. Věř si jak chceš čemu chceš a to je tvoje věc.

Někdejší prezident USA Nixon řekl, že Izrael má z dlouhodobého hlediska nulovou šanci na přežití. Souhlasíte s tím?

Historie nás učí, ale židé se zřejmě z historie bohužel neponaučili, že bezpráví nevydrží věčně. Podívejte, rok před změnami, které se staly v socialistickém táboře, si nikdo nedokázal představit, že Sovětský svaz padne. Tomu nevěřili ani Američani. Komunistická strana měla v Československu kolik, asi milion a půl členů? Komunistická strana v Sovětském svazu měla padesát milionů členů. Ale každá moc, která stojí na takových základech, shnije. A Izrael spoléhá na následující věci: za prvé na sílu USA, za druhé na rozdělenost a politickou negramotnost lidí, kteří se o nic nezajímají.

Ale já si myslím, že historie nás učí, že lidé se změní. Že jednou pochopí a sjednotí se. A izraelský sociolog B. Kimmerling napsal ve své studii jednu krásnou větu: Izrael sám pěstuje rozklad vlastní společnosti.

Existuje podle vás možnost, jak zabránit sionistické nadvládě nad světem, která se už dnes v podstatě stává realitou?

V této době ne. Ale je potřeba se bránit pěstováním národního povědomí v lidech, hlavně v mladých. Zabránit, aby jim byly z paměti vymazány národní tradice, historie a kultura. Kdo nemá národní povědomí, hrdost a nesmírnou nostalgickou lásku ke své vlasti, lehko ji zaprodá a opustí. A to oni chtějí.

Co se musí změnit?

Lidé musí pochopit, co se děje. Lidé v Evropě a hlavně v Americe musí pochopit, že jejich peníze a daně jdou ve prospěch určité elity, která má svoje zájmy. Já jsem nedávno na jednom americkém programu slyšel, že 80% americké pomoci, která šla do Afghánistánu, zůstalo

v Americe. Zůstalo to v kapsách různých organizací! A z těch 20% šla většina na armádu, takže Afghánci dostali drobky. Oběti holocaustu dostaly drobky. Z pomoci do Afriky tam dostávají drobky. Afrika platí týdně pět set milionů dolarů jen na úrocích za peníze, které má půjčené od Světové banky. A Amerika tam pak pošle pár pytlů mouky a před objektivy kamer se mluví o tom, jak jde pomoc do Afriky.

Jenže je prohlédnutí lidí možné za situace, kdy mají sionisti v rukou média a funguje obrovská dezinformační kampaň?

Za mého života se nic nezmění, ba naopak. Globalizace žere všechny. My už jsme loutky, se kterými si hrají. Ale budeme křičet, budeme mluvit, budeme varovat. Co to je budoucnost? Ne za rok, za dva, za deset let, ale jednou změna přijde. My se nesmíme zastavit. Je to podobné, jako když má člověk auto – měl by ho zabezpečit tak, aby to měl ten zloděj co nejtěžší. Musíme jim tu cestu dělat obtížnější. Možná se toho dožijete vy, nebo vaše děti.

Ptal jsem se na Izrael, jak ho vidíte z dlouhodobého hlediska. Ted' bych to otočil: jak vidíte z dlouhodobého hlediska Palestince? Dnes jsou statisíce a miliony Palestinců v zahraničí...

Izraelci chápou ještě jednu věc: že je jich čím dál méně. Mladí Izraelci totiž utíkají z Izraele pryč. To je jedna věc. Arabové se naopak množí. Za pět až deset let má být v Palestině víc Arabů než židů a za pár let jich bude dvakrát tolik. Židé toto vědí a chápou. A za druhé Palestinci nemají jiné východisko, než různými způsoby bojovat dál. Já vím, že je budou nazývat teroristy a tak dál, ale oni nemají jiný způsob. Nemají jiné východisko. Nemají na výběr. Musí bojovat.

Co si myslíte o terorizmu? Pokládáte jako Palestinec příliv Arabů do Evropy za nebezpečí pro evropskou kulturu a civilizaci?

Terorismus není nějakým novým jevem. Teroristické útoky byly i před 11. zářím 2001. Páchali je Američané, Britové, Japonci, Irové, Španělé, Němci, Italové, Francouzi, Srbové, Rusové a další. Teroristy byli křesťané, židé i lidé bez vyznání. Známé jsou irská IRA, baskická ETA, italské rudé brigády, židovské teroristické organizace Haganah, Štern nebo Aragon apod. Nikdo však jejich teror neoznačuje za křesťanský nebo židovský a nemluví se o nich jako o křesťanských nebo židovských teroristech. Ani se nemluvílo o tom, že by křesťanstvo nebo židovstvo bylo zdrojem terorizmu.

Pojďme se dohodnout, co to je terorismus. Když Evropané přišli do Ameriky a zlikvidovali Indiány, co to bylo? Když šli do Jižní Ameriky, dělali to s láskou? Když Belgie zničila Kongo, co dělala? Když Francie zabila milion a půl Alžíránů, a to je nedávno, když Američani zabili statisíce Vietnamců, to nebyl teror? A tak dál a tak dál. Takže se podívejme, co to je teror.

A pak takzvaní muslimští teroristé – kdo je stvořil? Al Kajda – kdo ji vytvořil, kdo ji založil? Ne snad Američani? Bin Ladin – kdo ho vytvořil, kdo ho vyškolil? Kdo vyškolil Taliban? Americká CIA!

Musíme pochopit jednu věc. Izrael vystřeluje rakety, vraždí v Gaze, a to je O.K. Pak přijde někdo, kdo ztratil celou rodinu, zabije pár Izraelců, a to je terorista. Taková debata se může vést donekonečna. Kdo má v moci média, udělá z mírumilvných lidí teroristy a naopak. Dnes jsem v novinách četl o mírových rozhovorech, ale všechno prý záleží na muslimských militantních teroristech. Ne že to záleží na tom, jestli Izrael, který okupuje území Palestiny, stáhne svoje vojska. O tom nikdo v novinách nemluví. A co ti teroristi dělají? Bojují proti okupaci! Podle OSN má okupovaný lid právo bojovat proti okupaci všemi prostředky.

To ovšem nemluví o těch teroristech, kteří terorizují nevinné lidi v Evropě, jako například ve Španělsku, Londýně a jinde, ale i v samotných arabských a muslimských státech. Ty

musíme odsuzovat a bojovat proti nim. Ale ne tak, jak to dělají USA v Iráku. Tak jim jen dávají záminku.

S tím souvisí i islámský fundamentalismus. Vy jste napsal několik knih v arabštině...

Terorismus nemá ani národnost, ani náboženskou víru, ani hranici, i když má svoji ideologii a své politické cíle. Muslimští teroristé mají také svoji ideologii a cíle, které vycházejí ze svévolné fundamentalistické interpretace Koránu.

O fundamentalismu píšu i v té nové knize. Podívejte, fundamentalismus jako takový vznikl v Americe. Tam poprvé použili slovo „fundamentalist“. To je známé. A ta jejich ideologie je návrat ke starým textům Starého zákona. Když si vezmete Mezinárodní encyklopedii a vyhledáte slovo fundamentalismus, tak se tam píše o protestantském fundamentalismu a pak o islámských odnožích. Každý návrat ke starým textům a jejich jediná možná interpretace je fundamentalismus. Všichni fundamentalisté vycházejí ze stejné podstaty: já mám právo, já mám pravdu a o tom se s nikým nediskutuje. Nejhorší je pravda od Boha – teologická pravda. Islámští fundamentalisté věří, že zákon na Zemi vytvořil Bůh. Ten zákon je podle nich v Koránu a jediný vládce na Zemi je Bůh, který vládne skrze určitou skupinu vyvolených lidí. A tato skupina – fundamentalisti – umí interpretovat text Koránu nejlépe a tvoří jménem Boha božské zákony .

Jak velkou sílu má dnes fundamentalismus v arabských zemích?

To je na tom právě nejhorší. Fundamentalismus existoval, ale na začátku to byla jen nostalgie. Říkalo se: kdybychom byli dobří muslimové, tak by se nám to nestalo. Kdybychom se vrátili ke starým idejím islámu, kdy tvořil velké impérium a velkou civilizaci... To byla nostalgie. Tehdy se jednalo o teologické diskuse v náboženských školách a mešitách. Pak přišli Američani, vytáhli fundamentalismus z mešit, vyzbrojili ho a pustili do ulic.

Já jsem vyrostl v arabských zemích, ale nikdy jsem neviděl žádnou muslimskou politickou stranu. My jsme měli komunistickou, lidovou, demokratickou, národní a tak dál, ale nikdy jsme neměli muslimskou stranu. Měli jsme Klub muslimských bratrů, který byl spíš takový agitační a vždycky stál na straně vlády, protože každá opozice podle nich byla kacířská. To byl takový klub, který vláda využívala. Ale dneska máme mnoho stran s náboženským programem a názvem. Já žasnu, kolik teď Amerika vytvořila v Iráku fundamentalistických stran, které rostou jako houby po dešti. Odkud se berou? To já sám nechápu.

Právě Amerika je tím, kdo vytrhl islámský fundamentalismus z jeho uzavřených struktur, vycvičil jej, ozbrojil a pustil do našich a následně i do svých ulic. Dlouhé roky se USA a celý západ přátelily a intenzivně podporovaly nejzaostalejší druh islámského fundamentalismu, wahábismus v Saudské Arábii, samozřejmě kvůli svým ekonomickým a politickým zájmům. A právě wahábistický fundamentalismus byl a stále je hnízdem Bin Ladina, Talibanu, Al Kajdy a jim podobným.

Amerika a západ pevně podporovali fundamentální a totalitní režimy v arabském a muslimském světě, protože jim sloužily a bojovaly po jejich boku proti každé snaze o změnu a zlepšení poměrů. Na druhou stranu tytéž státy urputně bojovaly proti arabským národním režimům, které se pokoušely budovat nezávislé a prosperující státy.

Totéž udělali Američani s Talibanem: vytáhli ho z mešit a ze škol, vyškolili ho, vyzbrojili a pustili proti Rusům v Afghánistánu. Pak skončila válka v Afghánistánu, někteří bojovníci tam zůstali, ale ti z arabských zemí se vrátili domů. Neuměli nic jiného než bojovat a pak začali terorizovat i lidi ve svých zemích. Evropa a USA byly tehdy lhostejné, protože se jich to prý netýká. Potom se teroristi obrátili směrem k Evropě a USA. To je bumerang, který se vrátil původnímu majiteli.

Dnes Amerika křičí: „Pozor na islámský terorismus!“ a vede proti němu světovou válku. Zapomněla a chce, abychom i my zapomněli, že právě ona tento terorismus vytvořila,

vyprodukovala a i dnes ho dennodenně tvoří a produkuje svou agresivní politikou v Iráku a v Palestině. Zloděj křičí chyt'te zloděje. To je skutečně pokrytectví nejvyššího stupně.

Lidé v Evropě skutečně nechápou jednu věc, kterou jsem jim říkal milionkrát. Vy jste jen okrajový nepřítel fundamentalistů. Ale kdo fundamentalizmem opravdu trpí, to jsou obyčejní muslimové v muslimských zemích. Ti trpí, protože fundamentalisti se snaží zasahovat do všech záležitostí muslimského života. Ti lidé pocítují na vlastní kůži jejich příkazy, zákazy a podobně a touží se od vlivu fundamentalistů osvobodit. Bohužel vidím, že se fundamentalismus v poslední době skutečně rozšiřuje.

Podívejte se, co udělali Američani v Iráku. Potlačovali Sunity a podporovali jen jednu šíitskou stranu, která vyhrála se 68% hlasů volby. Ta pak prohlásila, že zdrojem zákonů je islám. A Američani řekli: Ale tohle jsme nechtěli. Američani říkají: My chceme demokracii v Palestině – jak řekl jejich prezident – chceme demokratické volby, ale musí vyhrát ten náš. Ale ten jejich v Iráku chce muslimské zákony a muslimský režim a Amerika je v pasti.

Když jezdím do arabského světa, tak tam pozoruji, jak roste hrozná frustrace z toho, co se děje v Iráku, v Palestině, v Libanonu, proti Sýrii a tak dál. A ta frustrace jakoby utíkala do náboženství. Ti, kteří utečou k náboženství, jsou v něm zavření a nejsou nebezpeční, ale lze je zneužít. Hlavně mladé.

V Německu jsou dnes zhruba čtyři miliony Turků, milion a půl Pákistánců, silná arabská menšina je v Anglii, Itálii, Francii... Nemáte obavu, že to může přerůst v konflikt, ať už náboženský, kulturní nebo civilizační?

Historie nás učí, že žádná civilizace nikdy nebyla izolovaná. Civilizace se mísily, ovlivňovaly a vzájemně obohacovaly. Muslimská civilizace se obohatila od řecké kultury. Muslimové studovali Platona, Aristotela a jiné filosofy. Překládali je do arabštiny a latiny. Řecká a perská kultura se také vzájemně obohatily. Kořeny křesťanské kultury pochází ze Středního východu a hlavně z Palestiny. Evropská křesťanská kultura poznala řeckou kulturu přes islámskou kulturu ve Španělsku a podobně.

Ale vraťme se k případu vystěhovalců a zeptejme se, kdo je tam pustil? Němci byli tak fajnóví, že nechtěli dělat podřadné práce, tak chodili prosit do Turecka a dělat smlouvy s Turky, aby přišli uklidit jejich záchody na nádražích a podobně. Většina jich má dneska v Německu rodiny a jsou to už Němci. Tak co teď? Kdyby Němci nebyli tak fajnóví a ty podřadné práce sami udělali a žádného Turka tam nevzali, tak by neměli problém. Ale teď ať nepláčou.

Francie to dělala taky. Ta řekla: Alžírsko je část Francie. To samé s mnoha severoafrickými národy. Tak šel Alžířan nebo Afričan do Francie jako do svojí vlasti. Protože to znamená, že když mi řeknete, že Slovensko je část třeba Maďarska, tak půjdu do Maďarska jako do svého. No a najednou je jich tam několik milionů. A co teď? Totéž je v Anglii a jinde. Ten problém si vytvořily evropské státy samy a teď si musí najít způsob, jak to co nejlíp vyřešit. Vystěhujete je? Jak? Už to jsou Němci, Francouzi, Angličané a mají občanství.

Na druhou stranu tito přistěhovalci, ačkoliv mají právo na udržování své tradice, musí pochopit, že nesmí v žádném případě vnucovat svoje tradice a kulturu společnosti, ve které žijí.

A máte nějaké řešení?

Kdo jsem já, abych tohle mohl řešit? Tady musí dojít k dohodě. Za prvé, jak stále říkám našim lidem: když se budeš pořád cítit jako Arab žijící na Slovensku nebo v Česku, budeš stále cizincem. Musíš se cítit jako slovenský nebo český občan arabské národnosti. Já jsem Arab, ale občan Slovenska a musím se podle toho chovat. Doma mluvím arabsky, piji arabskou kávu, jím arabské jídlo a pěstuji arabské zvyky. Ale venku jsem slovenským občanem, dodržuji slovenské zákony, hájím slovenské zájmy a nebudu přinášet svou kulturu

do slovenských ulic. Proto má Francie právo ve svých školách zakázat takzvaný muslimský šátek. Protože ten šátek vůbec není muslimský, to je tradice. Doma i na ulici ho můžou nosit, ale nesmí ho vnucovat systému státních škol, když to ten systém nedovolí. Francie ten šátek totiž nezakázala úplně, zakázala ho jen ve státních školách. A v tom měla pravdu. Chceš být občan, O.K. Ale jsi na Slovensku, buď Slovákem. V Česku buď Čechem.

Jednou mi volal jeden pán a říkal: „Pane Salehu, já mám problém. Moje dcera se dala na islám a teď s ní není žádná řeč.“ Tak říkám: „Já na to nejsem expert, ale přijdu se podívat.“ Přišel jsem tam, ona tam seděla s tím šátkem na hlavě, a já povídám: „Prosím tě, ty jsi se dala na islám z přesvědčení, nebo máš kluka muslima?“ „Z přesvědčení.“ „Četla jsi Korán?“ Že něco ano. Tak povídám: „Korán říká uctívej napřed Boha a potom rodiče. A ty teď zlobíš rodiče, to znamená, že zlobíš Boha.“ „Ale já je nezlobím.“ Povídám: „Jak to, že nezlobíš? Vždyť se s tebou nemůžou bavit. Ty si máš najít cestu k nim, ne oni k tobě. Pokud jsi muslimka, tak musíš mít respekt k rodičům.“ Pak jsem jí řekl, aby mi donesla Korán. A ona se mě ptá: „Jste čistý? Protože Koránu se smí dotknout jen čistí lidé.“ Říkám: „Holka, tahle kniha byla vytištěná v tiskárně. Myslíš, že všichni dělníci, kteří ji dělali a tiskli, se chodili sprchovat a mýt, než na ní sahalí? Kdo tě to naučil, tyhle hlouposti? A pak ten šátek. Dobře, chceš ho mít, je to pro tebe pěkná móda. Ale to nemá s islámem nic společného.“ No prostě jsem zjistil, že ta holka je úplně zmagořená, protože tu máme několik fanatiků, kteří ji ovlivní. My sami s nimi máme problém. Já proti nim bojuji i doma, nejen tady. Ale takové lidi najdete všude bez ohledu na víru.

Myslím, že tento boj bude trvat, dokud někdo nebude chtít najít cestu. Například to, co se stalo v Holandsku. Jak ten magor zavraždil van Gogha. Proč? Kdo za tím stojí? Proč zabíjet někoho, kdo měl názor a udělal film? Vždyť v islámském světě máme takové názory na každém rohu. Já mám takové názory, co píšu ve svých knihách, a už na mě nadávali v mešitě a tak. Já na ně kašlu. Ať nadávají.

Ale to je v islámském světě takový souboj nového se starým. Evropa to už prožila, ta už to má za sebou. To byla Francouzská revoluce, která začala s obrodou Evropy. Potom roku 1948 podepsaly národy listinu lidských práv, kde se uvádí, že každý má právo na svou víru, přesvědčení, svobodu věrovyznání atd. My, v arabském a muslimském světě, jsme ještě ve stadiu toho porodu a ještě to nějaký čas bude trvat.

Za dnešní stav mají velkou zodpovědnost představitelé západu. Dlouhé roky okupovali a týrali arabský a muslimský svět, ničili jeho národní bohatství a kulturu a podporovali diktátorské režimy. Stáli za implantováním židovského státu v arabské zemi a i nadále podporují agresivní politiku státu Izrael, který praktikuje nejkrutější státní terorismus. Přitom jsou hluší k výkřikům a oprávněným požadavkům palestinského lidu. Tím sami vytvořili klima pro růst muslimského fundamentalizmu, zejména jeho ultraradikálního militantního směru a jeho teroru.

Na druhou stranu musí muslimské státy konečně pochopit, že boj proti militantnímu ultraradikálnímu fundamentalizmu se nedá uskutečňovat násilím, ale úplnou demokratizací společnosti a oddělením náboženství od státu.

Ty muslimské šátky nevycházejí z Koránu?

To nemá s náboženstvím vůbec nic společného.

Takže to je kulturní tradice?

Ani to není kulturní tradice. To nemá s islámem nic společného. Moje matka chodí bez šátku. Já jsem měl čtyři sestry. Jedna umřela, jedna šátek nosí a dvě nenosí.

Co třeba burka, zahalení žen, to také nevychází z Koránu?

Mnoho věcí, kterým se říká muslimské, jako je muslimské oblečení, muslimské jídlo a podobně, nemá s Koránem nic společného. To přikrytí a zahalení přišlo od Turků a má původ v Talmudu. Arabové byli v době objevení Koránu beduíni a beduíny se nikdy nezahalovaly. Když jdete dnes do beduínské osady, najdete beduínské ženy odhalené a pracují společně se svými muži.

Já jsem například objevil, že podle fundamentalistů ženy nesmí podávat mužům ruku. To je nové, to jsem nikdy předtím neviděl. Já mám nejmladší sestru, která se po věznění v izraelském vězení dala na náboženství a vypadá jako nejstarší z nás. Nosí šátek, modlí se a tak dál, ale v poslední době nepodává mužům ruku. Tak jsem se jí ptal: „Sestřičko moje, odkud tohle máš? Tohle přece v Koránu nemáme. Vždyť tvůj otec byl pobožný. Modlil se, držel Ramadán, nikdy neměl ženu kromě matky, nikdy nekouřil, nikdy se nedotkl alkoholu – viděla jsi ho, že nepodává ženám ruku?“

No a pak si procházím Talmud a vidím, že je to tam. A nejen tohle. Minule jsem mluvil s jedním člověkem na ministerstvu zahraničních věcí, a on říkal: „Když tu byl prezident Izraele Weissman, tak bylo v protokole napsáno, aby mu žádná žena nepodávala ruku, protože on jako žid nepodává ruku ženám.“ Tak jsem po tom začal pátrat.

Když vznikl islám, málokdo v domovině proroka Mohameda v té době uměl číst a psát. Arabští židé měli Tóru, takže číst a psát uměli. Když konvertovali na islám, tak do islámských tradic přinesli některé talmudské myšlenky a tradice. Ty byly potlačeny, ale pak přišli osmanští Turci a znova to vyhrabali. To nemá s Koránem nic společného.

Můžete něco říct k islámskému právu šaríja?

Muslimové věří, že Korán je od Boha. Bez ohledu na to, že se verše Koránu neobjevily naráz. Prorok Mohamed je nevyslovil najednou. Vyslovoval verše postupně po dobu 24 let. Verše v Koránu jsou odpovědi na určité situace, určitý podnět a někdy na konkrétní otázky. To znamená, že text Koránu většinou vznikl jako odpovědi na různé otázky, podněty a historické události. Je tedy spojený s tehdejší realitou. Když se realita změnila, změnil se i text. Kdyby to bylo míněno jako pevné dogma, tak by se Korán objevil jako hotová kniha. Proč to trvalo 24 let? Aby nám ukázal úzkou spojitost textu s danou realitou. Korán některá svá rozhodnutí změnil, protože se změnila situace. Samozřejmě mluvil o věcech, které se týkaly tehdejší společnosti. Říkal: Když někdo krade, usekněte mu ruku. Pak přišel Chalíf Omar a řekl: Zastavit, protože napřed musíme lidi nakrmit. Až budou mít všeho dostatek, pak se jich budeme ptát, proč kradli. A můžeme je zavírat, sekat ruce a tak dál. Ale dokud je nouze, tak ne. On chápal ten úzký vztah mezi realitou a textem. Změnila se realita, změnil text a zákon.

Na druhou stranu je Korán vysoce ušlechtilý a kultivovaný literární text plný metafor, mytologických náznaků a povídek a ke zdůraznění svého odkazu využívá fantastických příběhů, mytologie a legend. Proto je každá interpretace, která toto nebere v potaz, špatnou a chybnou interpretací. Dnes není možné pochopit text Koránu bez důkladného studia a pochopení všech aspektů života Arabů v době vzniku islámu. Musíme důkladně poznat tehdejší arabskou řeč, ekonomické, politické i sociální aspekty a vztahy, ve kterých se v té době žilo. Musíme pochopit důvody nebo konkrétní situace, které byly podnětem ke zjevení verše nebo skupiny veršů v Koránu. Bez těchto znalostí a vědomostí bude naše interpretace textu Koránu nutně špatná a zavádějící.

Věda o čtení textu potvrzuje, že neexistuje neutrální četba, že si do ní každý čtenář vkládá své subjektivní já. Proto se interpretace Koránu liší nejen podle úrovně vědomostí výše uvedených faktorů, ale také podle osobních vlastností daného interpreta. Politické, sociální a ideologické pozadí konkrétního čtenáře je velmi důležitou skutečností v konečné interpretaci textu Koránu. A protože se lidé liší nejen vědomostmi, ale také politickými, sociálními,

ekonomickými a ideologickými názory, liší se podle toho i konečná interpretace. Co čtenář, to názor. Právě tím vznikají v islámu různé výklady Koránu, což vedlo a vede ke vzniku různých názorových proudů a škol.

Tohle fundamentalisti nechtějí chápat. Chtějí aplikovat zákony z doby proroka Mohameda na dnešní dobu, bez nároku na nějaké změny. Šaríja znamená cesta, teda muslimská cesta a muslimský způsob života a muslimské zákony. Oni by nás chtěli vrátit o tisíce let zpátky.

Dost často se mluví o právech žen v arabském světě, o tom, že mají druhořadou pozici.

To záleží jak v kterém muslimském státě a ve které oblasti. Čím je islámský fundamentalismus silnější, tím jsou práva žen omezenější. Například v Saudské Arábii je žena druhořadá a je v rukou muže. V Afghánistánu za Talibanu neměla žádná práva. V některých arabských státech je žena někdy až rozmazlená a muž dělá všechno namísto ní.

Moje žena, když se vrátila z Arábie, se vždycky smála. Tehdy tady nosily ženy nákupy v takových síťovkách, jestli se pamatujete. Tady žena vystoupila z autobusu, měla nákup, táhla to domů, musela utíkat vařit pro rodinu – v arabském světě to dělá muž. Žena vaří, může i nakoupit, ale muž jí obstará skoro všechno. Moje sestra nechodí do práce. Ta ráno vstane, udělá si kosmetiku, pomocnice z Filipín dělá domácí úklid a připravuje jídlo na vaření. Sestra chodí po návštěvách a je členkou různých spolků. Neříkám, že každá má takové podmínky, ale je jich dost..

V Saudské Arábii žena nemůže řídit. Žena nemůže nastoupit do taxíku bez toho, aby s ní byl její bratr, manžel, nebo otec. Aspoň v době, kdy jsem tam byl. Ale myslím, že to platí dodnes. A žena si tam nemůže vzít koho chce. Ale to není v Jordánsku, to není v Sýrii. Každopádně to už není, co to bylo.

Pamatuji, že když mi bylo 12 let, tak jsme měli jediné rádio v celé vsi. Když jsem ho dal na okno, tak ho přišla poslouchat celá vesnice. Dnes přijdu do vesnice a každý má i televizi. Holky chodí do škol a tak dál. Dnes už to není tak, jak to bylo dřív, že by otec provdal dceru bez jejího souhlasu. Jak říkám: v Saudské Arábii ano, možná v Súdánu, možná v některých oblastech Jemenu, ale ne v Libanonu, ne v Sýrii, ne v Jordánsku, ne v Palestině a myslím, že ani v Iráku. V Tunisu byly dokonce zrušeny všechny náboženské zákony.

Jaké existují zásadní rozdíly mezi mentalitou a myšlením Evropanů a Arabů?

Já si myslím, že všichni jsme lidé a v podstatě se nelišíme, jen určité věci jsou odlišné. Podívejte, Slováci nejsou všude úplně stejní. Když jedu na východ, tak je tam úplně jiná mentalita než v Bratislavě. A tak je to i u nás. Arabové jsou například všeobecně velmi pohostinní. Těžce nesou urážku. Velký rozdíl od Evropy jsou rodinné svazky. Naše rodina má například 8 000 členů. Když se scházíme, tak si říkáme bratřenci. Pokud přijedu domů, tak jsme jako rodina pořád pospolu. Rodinné svazky jsou tam velmi silné. Tady mám souseda, který má bratra v Bratislavě a vidí ho jednou za pět let. To u nás není.

Myslíte, že tyto tradice a soudržnost ztrácí na síle, nebo se to pořád udržuje?

Pořád se to udržuje. Možná ve městech to trošku zesláblo, ale jinak se to pořád udržuje. Mně se tam třeba líbí, že když někdo onemocní, celá rodina jde za ním, jestli něco nepotřebuje. Společně se prožívá i smutek. Když byla má sestra zavražděna, museli jsme si pronajmout halu, protože tam chodily tisíce a tisíce lidí kondolovat a vyjádřit nám podporu. To se tady nevidí. Ale globalizace útočí a náznaky této choroby začínám vidět i u nás. Doufám, že nezvítězí.

Je to čistě tradice?

Je to tradice a pak tam ještě platí jedna věc – nikdo na ulici nesmí urazit ženu. Žena je tabu. Kdyby šla po ulici, někdo za ní přišel a začal jí říkat, ať jde s ním a tak dál, tak kdyby se ona

otočila a řekla, že ji obtěžuje, lidé se na něj vrhnou a zmlátí ho. Ženy se nikdo nesmí dotknout, zvláště když je vdaná.

Některé věci jsou opravdu dobré, některé se ještě drží starých tradic, ale toto je rozdíl. Když jsme přišli do Československa, tak nás bily do očí některé věci. Především že rodinné svazky jsou slabé a že přátelství není pevné. Není to takový svazek. Já mám přátele, kteří jsou v Kanadě, jsou v Dubaji, ale když jim dneska zavolám a řeknu, že něco potřebuji, tak zítra jsou tady. Ty přátelské a rodinné svazky tam jsou silnější.

A co Arabové, kteří se narodí v Evropě? U nich to také tak funguje?

Geny hrají trošku roli, ale jak to bude časem, uvidíme. Já myslím, že u mých dětí to ještě funguje. Naše rodina je semknutá, dobrosrdečná a pohostinná.

Hodně vašich odpůrců se při debatách o vašich knihách schovává za to, že jste islámský fanatik. Je to pravda?

Já? (*směje se*) O mně můžete říct cokoli, ale ne tohle. Všechny moje knihy v arabštině jsou proti islámskému fundamentalismu. Fundamentalisti o mně říkají, že jsem kacír a chtějí mou hlavu. To až řeknu kamarádům, tak se zasmějí.

Podívejte, já považuji náboženství za úplně soukromou záležitost. Nemá se plést do politiky. Proto, když vidím nějakého duchovního plést se do politiky, tak říkám: Radši běž do kostela nebo do mešity a uč lidi morálce – nekrad', nezabíjej a podobně. To je ve všech náboženstvích. Ale jakmile se náboženství stane politickým, tak to je fundamentalismus a fanatismus. To slyším prvně v životě, že o mně někdo může říct, že jsem islámský fundamentalista.

Vyhrožoval vám někdo kvůli vašim knížkám?

Já dostávám e-maily a telefonáty, ale všechny jsou kladné. Zjistil jsem, že lidé opravdu touží po informacích z druhé strany. Ale před Vánocemi mi zavolal jeden chlap a vyhrožoval zabitím, že mám přestat psát proti židům, že se nedožiji Vánoc a takové výhrůžky. Nejprve jsem to bral jako legraci, ale pak už byl otravný, tak jsem využil některé svoje kamarády, abych si zjistil jeho telefon, adresu a podobně. No a když volal naposled, tak jsem ho oslovil jménem. On se hned potom změnil z hrdiny, který vyhrožoval, na takového zbabělce, který začal prosit, že to tak nemyslel a tak dál. Kdyby se postavil a řekl: Dobře, víte moje jméno, ale já si za tím stojím, tak bych ho respektoval. Ale on se změnil v takového zbabělce, že jsem to pak už nechal plavat.

V každé vaší knize je obrázek od Nadžiho Al Alího. Pokud si dobře vzpomínám, v jedné diskusi jste řekl, že jste ho potkal osobně. Jak na vás zapůsobil?

Já ho znal. On byl zabit v Londýně Mossadem. Nikdy nebyl militantní, nebojoval zbraní, ale bojoval svými kresbami. Na všech jeho kresbách je malý kluk jménem Hanzala, který se obrací zády ke světu. To je symbol toho, že svět je hluchý a neposlouchá, že křik Palestinců jde do větru. On se stavěl velmi kriticky k Arafatovu vedení a Mossad toho zneužil, protože začal šířit, že ho zabil Arafat, jelikož ho kritizuje. Jenže to není pravda. Oni to dělají. Oni to monitorují a když někoho takového chtějí sionisti zabít, tak to svedou na Arafata. V tom jsou šikovní.

Nedávno byly v televizi události ze Sýrie ohledně stažení jejích vojsk z Libanonu a hrozby napadení. Jak se na to díváte jako člověk znalý tamních poměrů?

Je to nejvyšší pokrytectví, když Izrael a Amerika žádají odchod syrských vojsk z Libanonu a oni sami okupují několik států. Syrská armáda je v Libanonu na žádost ne libanonské vlády, ale na žádost všech libanonských organizací a stran. V Libanonu byla v 70. letech občanská

válka, se kterou si nevěděli rady. Proto požádali o pomoc Arabskou ligu. Ta se sešla, přijeli tam představitelé všech libanonských politických stran a v městě Altaef v Saudské Arábii se dohodli, že poprosí syrskou armádu, jestli by nedorazila do Libanonu udělat pořádek. Syrská armáda přišla, udělala pořádek a díky Sýrii tam zavládl mír a obnova země. Kdyby jakákoliv libanonská vláda syrské armádě řekla „už vás nepotřebujeme“, tak odjede. I teď odjela, protože už ji nikdo nepotřeboval.

Ale to je právě to pokrytectví. Izrael žádá odchod syrských vojsk z Libanonu, ale to, že Izrael okupuje část Libanonu, nevdá. O tom nikdo nemluví. Okupuje syrské Golanské výšiny, okupuje Palestinu, okupuje, okupuje, okupuje – to nevdá. I OSN v čele s Kofi Annanem v tom jeho krásném obleku vydala strašně rychle rozhodnutí číslo 1559, že syrská vojska musí okamžitě odejít. A když je Sýrie začala stahovat, tak Bush řekl: „To nestačí. Musíte rychleji!“ To už si nevěděli rady... To je pokrytectví.

Samozřejmě i v Libanonu byly síly, které toho využívaly, protože si myslely, že jako v jiných státech, třeba na Ukrajině, za podpory Ameriky vyhrála určitá takzvaná demokracie. Jak říkal Bush: nestačí, aby byla demokracie, nestačí, aby byly demokratické volby, musí vyhrát naši.

I to slovo naši je zajímavé. To není nové. Jednou se jeden americký novinář zeptal amerického prezidenta. Když už začínali kritizovat Irák, tak řekl: „Pane prezidente, Saddám je špatný, ale my máme špatné vládcy v latinskoamerických státech a tam a tam.“ A prezident řekl doslova, to bylo ve všech novinách: „They are bad boys, but they are our bad boys – to jsou špatní kluci, ale jsou to naši špatní kluci.“ Tady nejde o to, že on je špatný, ale musí být náš. Ne demokracie, ale musí být náš.

Vaše sestra byla zastřelena v den, kdy Centrum Simona Wiesenthala protestovalo proti vydání vaší knihy „Proč se vraždí v Izraeli?“. Chápete to jako pomstu za tuto knihu?

Ne, ne. Já si myslím, že to byla náhoda, čistá náhoda. Moje sestra byla jednou z mnoha žen, které zajišťovaly pomoc rodinám padlých a zavřených a každá taková skupina od nás, Palestinců žijících mimo, dostávala peníze. Každá měla seznam rodin, které jsou v nouzi a každý měsíc za nimi chodila, co potřebují.

My máme moc rodin, které ztratily živitele – buď byl zavražděn, nebo je v koncentráku. Likvidační politika Izraele totiž měla různé stupně. Nejprve řekli: Vyženeme je násilím. Tak začali vraždit a zabíjet. Někoho vyhnali, ale většina zůstala. Pak řekli: Transfer. Ale transfer několika milionů? Jak? To je nereálné. Tak Šaron přišel s tím, že udělají lidem život tak nesnesitelný, že utečou sami. A my jsme se těm lidem snažili pomoci, aby vydrželi. Proto jsme vytvořili skupiny žen, které jim dávaly peníze, chodily jim kupovat jídlo a tak dál a tak dál.

Izrael samozřejmě o takové lidi nestojí, tak je začal vraždit. Oni mají různé způsoby. Oni třeba přišli do domu, kde žije deset rodin, prohlásili, že tam žije terorista a bez jakéhokoliv varování vybombardovali celý dům a všechny zabili. A zabili i několik nevinných žen, které pracovaly stejně jako moje sestra.

Ve své třetí knize nepíšete, jak dopadlo vyšetřování vraždy vaší sestry.

Nedopadlo nijak a nikdy nedopadne, to je jasná věc. Podívejte se, moje sestra nebyla zavražděna na ulici nebo při demonstraci. Seděla doma s rodinou. Nezavraždili ji neznámí lidé nebo maskovaní muži. Před domem normálně zastavilo izraelské vojenské auto, vystoupili izraelští vojáci oblečení v uniformách, zamířili na rodinu a začali střílet. To bylo na rozkaz – běžte tam a zabijte je!

Minule mi na jedné přednášce jeden člověk řekl, že Palestinci provokují. Tak jsem se na něho podíval a řekl: „Moje sestra, která seděla doma a vyšívala kroj pro nevěstu svého syna,

provokovala? Jak?“ Ale oni samozřejmě musí vždycky najít pro Izrael nějakou výmluvu. Tomu já říkám morální schizofrenie.

Poslední dobou jsou zprávy plné radostných novinek o ústupcích Izraele vůči Palestině. Jak vnímáte tady ty mírové návrhy?

Já neslyším nic o žádné radosti. To je jenom divadlo pro světové kamery. Včera ještě zabili dva Palestince. Každý den Izraelci vraždí Palestince a demolují jich obydlí. Tak jaké radostné zprávy?

Třeba že propustili 500 palestinských vězňů.

A víte, koho pustili? Tam je jich 8 000 a oni pustili 500, z nichž většina jsou zloději. Z těch politických, kteří jsou v koncentracích třeba 20 let, nepustili ani jednoho.

Asi věčné téma je soužití židovského a křesťanského náboženství. Slyšel jsem, že v Izraeli jsou tato dvě náboženství spojena vůči islámu a bojují spolu.

Křesťanství je pro židovství větší nepřítel než islám. Historie nám o tom dává mnoho důkazů. Existuje dlouhý seznam farářů, kteří jsou roky ve vězení. Já jsem vám dal knihu otce Ajada, který je katolickým farářem. V té knize píše o izraelské diskriminační politice vůči palestinským křesťanům. Ortodoxní farář Kopuči byl také roky v izraelském koncentračním táboře. Oba a mnoho dalších křesťanských farářů a představitelů byli ve vězení. Já jsem v Izraeli viděl kostel, který židé změnili na veřejné záchody. A viděl jsem kostely, ze kterých udělali bordel. Ať se tam křesťané jedou podívat! Izraelská kulka se neptá na víru a náboženství Palestince.

Poslední otázka k těmto tématům. Válka v Iráku. Co si myslíte, byla za tím ropa, nebo Izrael?

To je jedno a totéž. Izrael, který chce ropu. Každý, kdo trochu vidí do politiky, ví, kdo vládne v Americe a kdo stojí za politikou Ameriky. A Izrael je frontální pásmo pro světové židovstvo nebo sionismus, je jedno, jak to nazveme. To každý ví, ale lidé to nechtějí vidět a slyšet.

Ted' bychom přešli k Vaší osobě. Jak jste se dostal do Československa a seznámil se se svou první ženou z Československa?

Já jsem studoval ve Vídni a měl jsem kamaráda z Prahy, který mě sem neustále zval. Mně se moc nechtělo, protože jsem se už etabloval ve Vídni. Stalo se mi tam, že mi prasknul appendix, a protože jsem ještě nebyl pojištěný, tak mě nechtěli pustit do nemocnice, dokud dopředu nezaplatím. Toto mě šokovalo a hned jak jsem vyšel z nemocnice, sednul jsem na letadlo a letěl do Československa – bylo to v roce 1959. Tam mě vzali do nemocnice, léčili mě a byl to opravdu rozdíl. A v nemocnici jsem i poznal svou první ženu.

Jaké byly vaše začátky v Československu? Jistě jste měl problémy s řečí, s prací a podobně.

V Československu jsem zaměstnán nebyl, protože mi to nebylo dovoleno. To byla taková zajímavá situace. Když jsem si sehnal práci a byl o mě zájem, neměl jsem povolení k pobytu. A když jsem žádal o povolení k pobytu, řekli, že napřed musím mít zaměstnání. Jenže já jsem tu měl rodinu a neměl kam jít. Když už jsem pak nevěděl, co mám dělat, nechal jsem rodinu tady a odcestoval pracovat do Jordánska i jinam. A to byl právě důvod nesváru s mou první ženou, která odmítla jít do Ammánu. My jsme původně byli v Nábulusu, pak jsme se zase vrátili sem – prostě jsme byli jak uprchlíci a ona už to nemohla snášet. Chtěla se usadit, děti už začínaly chodit do školy...

To byla těžká situace. Já jsem byl ve Žďáru nad Sázavou rok bez práce a byl jsem úplně na dně. Měl jsem rodinu, kterou jsem chtěl zabezpečit, ale neměl jsem práci. Povolení k pobytu jsem si musel prodlužovat po měsíci, ale trvalý pobyt jsem neměl, protože jsem neměl práci. Práci jsem neměl, protože jsem neměl trvalý pobyt. V Ammánu jsem našel výbornou práci i bydlení, ale rodina už byla prakticky rozbitá. Ono všechno začalo, už když jsme odjeli z Nábulusu a pak nás Izrael nechtěl pustit zpátky.

Podívejte se, bydlet můžete kdekoliv. Ale ten pocit, že máte domov, že dnes můžete sednout do letadla a vrátit se do svého domu, ten pocit je ohromný. A když vám někdo vykládá, že jste cizinec a nemáte tu co dělat, tak si řeknete, že to nemáte zapotřebí, sednete do letadla a letíte domů. Jenže tuhle možnost jsem já neměl. Ammán je sice arabský, ale můj domov byl v Nábulusu v Palestině. Tam jsem nechal dům, lékárnu, nábytek, auto, všechno. A nebylo mi dovoleno se tam vrátit! To si člověk nedovede představit. Rodina se pak prakticky rozpadla a zůstal jsem sám. Pak jsem se rozhodl, abych zůstal v blízkosti rodiny, že udělám doktorát a kandidaturu. A nakonec jsem se poznal se svou druhou slovenskou ženou, se kterou jsem se oženil.

Co vaše začátky s češtinou? To není lehký jazyk.

Není lehký. My cizinci jsme studovali několik měsíců češtinu a potřebovali jsme praxi. Jenže já jsem měl jít studovat farmacii do Brna a najednou přestěhovali celou fakultu do Bratislavy. Takže naše skupina musela jít do Bratislavy. A my, kteří jsme si ještě neupevnili základy češtiny, před sebou najednou máme slovenštinu. Teď jednu přednášku má Čech, druhou Slovák. Skriptu: jedna kapitola je česky, druhá slovensky. Takže jsme z toho měli guláš a já dodnes, když mluvím, nevím, které slovo je slovenské a které české. Musím si sednout a přemýšlet o tom. Když píšu, tak na tu větu myslím, ale když mluvím, tak nevím. Od češtiny jsem už daleko, ale přece jen ve mně zůstala. Slováci se na mě zlobili, že nemluví slovensky, tak jsem začal mluvit slovensky. Ale gramatiku neznám, protože jsem slovenštinu nikdy nestudoval. Čili dneska mluvím něco mezi – to není ani slovensky, ani česky.

Ale abych pokračoval v popisu událostí. Po svatbě s druhou ženou jsme odešli do Ammánu, kde jsme byli rok. Pak jsme byli dvanáct nebo třináct let v Dubaji a zase jsme se vrátili sem. Pracoval jsem jako poradce pro Chiranu a některé československé firmy v arabském světě, ale nebyl jsem zaměstnancem. To bylo jen za provizi. Po několika letech jsem si s kamarádem otevřel firmu a dělali jsme zprostředkovatele mezi českými, slovenskými a arabskými firmami. Po onemocnění ženy jsem všechno zastavil a když po roce a půl zemřela, už jsem činnost neobnovil. Tehdy jsem se musel starat o děti, které ještě chodily do školy, naučit se vařit, prát, žehlit a tak dál. A pak jsem začal psát. Nejdřív arabské knihy, pak české.

Chtěl byste na závěr něco čtenářům vzkázat?

Milujte svou vlast. Buďte na její historii, kulturu a tradice hrdí. Já vím, že dnes není moderní být vlastencem a bude označováni za nacionalisty. Ale kdo nemá minulost, nemá budoucnost. Kdo nemiluje svou vlast a není na ni hrdý, lehce ji zaprodá a opustí. Dívejte se kolem sebe i na to, co se děje daleko za hranicemi vaší vlasti. Příště totiž můžete být na řadě vy.

Děkujeme za rozhovor a přejeme hodně úspěchů v další práci i životě!

Prefer Statement